

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 30 czerwca 2020 r.

DIH-4.709.24.2020.BP

DECYZJA DIH-IV/44/2020

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1668, z późn. zm.), art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 178), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach z 3 marca 2020 r. (sygnatura: KH-D-Cz.8361.14.2019/12DEC/20), na podstawie której na ww. przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 32.000 zł (słownie: trzydzieści dwa tysiące złotych) z tytułu ponownego naruszenia obowiązków wynikających z przepisów o uwidacznianiu cen w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

Pismem z 28 października 2019 r., na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.), zwanej dalej „*Prawem przedsiębiorców*”, Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Katowicach, zwany dalej również „*Śląskim WIIH*”, zawiadomił przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie, zwanego dalej również „*Stroną*”, o zamiarze wszczęcia kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej „*ustawą o informowaniu o cenach*”. Przedmiotowe pismo Strona odebrała 31 października 2019 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 18 i 20 listopada 2019 r. przez inspektorów reprezentujących Śląskiego WIIH, w sklepie „Biedronka”, mieszczącym się w Częstochowie przy ul. Warszawskiej 43, należącym do Strony, sprawdzono prawidłowość informowania o cenach wybranych losowo 172 asortymentów produktów znajdujących się w ofercie handlowej, stwierdzając:

- brak uwidocznienia ceny i ceny jednostkowej w stosunku do 56 partii towarów;
- brak uwidocznienia cen w stosunku do 5 partii towarów;
- brak uwidocznienia cen jednostkowych w stosunku do 11 partii towarów;
- błędne wyliczenie ceny jednostkowej w stosunku do 27 partii towarów;

co stanowiło naruszenie wymagań art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach i § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r. poz. 2121) dalej rozporządzenie w sprawie uwidaczniania cen.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 20 listopada 2019 r. (nr akt kontroli: KH-D-Cz.8361.14.2019).

W okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie przepisów po raz pierwszy, organ ujawnił dwadzieścia dwa przypadki naruszenia wymagań ustawy o informowaniu o cenach w toku kontroli przeprowadzonych w następujących okresach.

1. 10 - 11 grudnia 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach produktów (sprawa KH.8361.259.2018) – decyzją z 7 marca 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 36.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-I/29/2019 z 8 maja 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
2. 18 - 20 grudnia 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KŻ-D-Cz.8361.91.2019) – decyzją z 19 kwietnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 40.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-I/40/2019 z 11 czerwca 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
3. 4 - 8 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KŻ-D-Cz.8361.1.2019) – decyzją z 24 kwietnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 40.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-I/43/2019 z 12 czerwca 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
4. 22 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach produktów (sprawa KH.8361.12.2019) – decyzją z 25 kwietnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 10.000 zł,
5. 23 - 24 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.13.2019) – decyzją z 26 kwietnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 18.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-III/27/2019 z 5 sierpnia 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
6. 24 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.14.2019) – decyzją z 29 kwietnia 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 11.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV/2/2019 z 16 lipca 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
7. 2 - 8 kwietnia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KŻ-D-B.8361.15.2019) – decyzją z 9 lipca 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 40.000 zł,
8. 31 maja 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.105.2019) – decyzją z 2 września 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 3.000 zł,
9. 4 czerwca 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych oraz błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KH.8361.108.2019) – decyzją

- z 20 września 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 25.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV/15/2019 z 20 listopada 2019 r., zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
10. 4 – 7 czerwca 2019 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych (sprawa KŻ-D-Cz.8361.27.2019) – decyzją z 23 września 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 32.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV/20/2019 z 9 grudnia 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy.
 11. 18 – 24 czerwca 2019 r. – stwierdzono brak cen i cen jednostkowych oraz błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KH-D-Cz.8361.8.2019) – decyzją z 2 października 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 40.000 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV/26/2019 z 20 grudnia 2019 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
 12. 26 sierpnia 2019 r. – stwierdzono brak uwidocznienia cen (sprawa KH.8361.173.2019) – decyzją z 28 października 2019 r. nałożono karę pieniężną w wysokości 21 000 zł,
 13. 3 września 2019 r. – stwierdzono brak uwidocznienia cen i cen jednostkowych (sprawa KH.8361.180.2019) – decyzją z 29 listopada 2019 r. nałożono karę w wysokości 20.600 zł. Decyzją DIH-IV/9/2020 z 6 lutego 2020 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
 14. 4 – 10 września 2019 r. – stwierdzono brak cen i cen jednostkowych, błędne wyliczenie cen jednostkowych oraz różnicę cen „półka – kasa” (sprawa KŻ-D-Cz.8361.53.2019) – decyzją z 16 grudnia 2019 r. nałożono karę w wysokości 23.000 zł.
 15. 17 września 2019 r. – stwierdzono błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KH.8361.195.2019) – decyzją z 9 grudnia 2019 r. nałożono karę w wysokości 20.200 zł. Decyzją DIH-IV/18/2020 z 6 marca 2020 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
 16. 26 września 2019 r. – stwierdzono brak cen jednostkowych i różnicę cen „półka – kasa” (sprawa KH.8361.202.2019) – decyzją z 6 grudnia 2019 r. nałożono karę w wysokości 20.200 zł. Decyzją DIH-IV/22/2020 z 9 marca 2020 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy,
 17. 26 września – 2 października 2019 r. – stwierdzono brak cen i cen jednostkowych, błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KŻ-D-Cz.8361.60.2019) – decyzją z 17 grudnia 2019 r. nałożono karę w wysokości 21.800 zł,
 18. 20 września 2019 r. – stwierdzono brak cen jednostkowych (sprawa KH.8361.204.2019) – decyzją z 18 grudnia 2019 r. nałożono karę w wysokości 20.200 zł. Decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV/31/2020 z 16 marca 2020 r. uchylono zaskarżoną decyzję i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania,
 19. 3 – 9 października 2019 r. – stwierdzono brak cen i cen jednostkowych oraz błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KŻ-D-Cz.8361.61.2019) – decyzją z 23 grudnia 2019 r. nałożono karę w wysokości 23.000 zł,
 20. 5 listopada 2019 r. – stwierdzono błędne uwidocznienie cen jednostkowych (sprawa KH.8361.232.2019) – decyzją z 7 lutego 2020 r. nałożono karę w wysokości 6.000 zł,
 21. 12 – 15 listopada 2019 r. – stwierdzono brak cen i cen jednostkowych oraz błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KŻ-D-Cz.8361.71.2019) – decyzją z 28 lutego 2020 r. nałożono karę w wysokości 23.800 zł.

22. 12 – 14 listopada 2019 r. – stwierdzono brak cen i cen jednostkowych (sprawa KH-D-Cz.8361.13.2019) – decyzją z 2 marca 2020 r. nałożono karę w wysokości 40.000zł. Decyzją DIH-IV/40/2020 z 25 czerwca 2020 r. zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 29 stycznia 2020 r., Śląski WIIH poinformował przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na tego przedsiębiorcę, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu kolejnego – dwudziestego trzeciego – naruszenia przepisów o uwidacznianiu cen w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy. W piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256), zwanej dalej „kpa”, Strona została pouczona również o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z 3 marca 2020 r. (sygnatura: KH-D-Cz.8361.14.2019/12DEC/20), Śląski WIIH nałożył na w/w przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 32.000 zł (słownie: trzydzieści dwa tysiące złotych), na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu dwudziestego trzeciego naruszenia obowiązku uwidaczniania cen i cen jednostkowych towarów w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy. Decyzja została odebrana w dniu 6 marca 2020 r.

Pismem z 16 marca 2020 r. (data wpływu 19 marca 2020 r.), Strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od w/w decyzji. Skarżonej decyzji Strona zarzuciła naruszenie:

- 1) art. 77 kpa poprzez nieustalenie istotnych okoliczności mających znaczenie przy wysokości wymierzanej przez Organ I instancji kary pieniężnej;
- 2) art. 81 kpa poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, ustalając, że skarżąca dokonała istotnych obowiązków przedsiębiorcy wynikających z ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług;
- 3) art. 6 ustawy o informowaniu o cenach poprzez wymierzenie przez Organ I instancji rażąco niewspółmiernie wysokiej kary pieniężnej;
- 4) art. 6 ust. 2 w zw. z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach poprzez przyjęcie, że niewykonanie przez JMP obowiązków, o których mowa w art. 4 wskazanej ustawy, uzasadnia nałożenie na JMP najwyższej możliwej wskazanej w w/w ustawie kary w wysokości 40.000 zł.

Strona wniosła o:

- 1) uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia, ewentualnie
- 2) wymierzenie kary w dolnej granicy ustawowego zagrożenia.

Pismem z 16 kwietnia 2020 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także

wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
 - 2) w cenniku;
 - 3) w katalogu;
 - 4) na obwolucie;
 - 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,
- o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,
- 2) kilogram lub tonę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 3) metr lub metr kwadratowy – dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni,
- 4) sztukę – dla towarów sprzedawanych na sztuki.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 40 000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w należącej do przedsiębiorcy Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie placówce handlowej, stwierdzono nieprawidłowości w informowaniu o cenach w przypadku 99 partii produktów spośród 172 poddanych ocenie, co było, jak stwierdził Śląski WIIH, dwudziestym trzecim w okresie 12 miesięcy naruszeniem przez stronę obowiązujących przepisów w zakresie uwidaczniania cen.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Śląski WIIH w drodze decyzji, wydanej na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, nałożył karę pieniężną

w wysokości 32.000 zł na w/w przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższego naruszenia.

W toku postępowania odwoławczego Prezes UOKiK przeprowadził analizę ustaleń kontroli, w oparciu o które wydano decyzję oraz treści skarżonej decyzji, jak również uwzględnił zarzuty zawarte w odwołaniu. Po przeprowadzonym postępowaniu organ drugiej instancji wskazuje, iż nie ma wątpliwości, że przedsiębiorca naruszył przepisy ustawy o informowaniu o cenach, co powoduje konieczność nałożenia przez Śląskiego WIIH kary pieniężnej.

Prezes UOKiK dokonując analizy akt sprawy oraz treści skarżonej decyzji zwrócił uwagę na stwierdzenie Śląskiego WIIH, że kontrolowany przedsiębiorca – Jeronimo Martins Polska S.A. nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o cenach po raz dwudziesty trzeci, w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy. Naruszenie obowiązków w zakresie uwidaczniania cen Śląski WIIH stwierdził dotychczas w toku uprzednio przeprowadzonych kontroli, tj.:

1. 10 - 11 grudnia 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach produktów (sprawa KH.8361.259.2018),
2. 18 - 20 grudnia 2018 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KŻ-D-Cz.8361.91.2019),
3. 4 - 8 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KŻ-D-Cz.8361.1.2019),
4. 22 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach produktów (sprawa KH.8361.12.2019),
5. 23 - 24 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.13.2019),
6. 24 stycznia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.14.2019),
7. 2 - 8 kwietnia 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych produktów (sprawa KŻ-D-B.8361.15.2019),
8. 31 maja 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach jednostkowych produktów (sprawa KH.8361.105.2019),
9. 4 czerwca 2019 r. – stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych oraz błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KH.8361.108.2019),
10. 4 – 7 czerwca 2019 r. - stwierdzono brak informacji o cenach i cenach jednostkowych oraz błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KŻ-D-Cz.8361.27.2019),
11. 18 – 24 czerwca 2019 r. – stwierdzono brak cen i cen jednostkowych oraz błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KH-D-Cz.8361.8.2019),
12. 26 sierpnia 2019 r. – stwierdzono brak uwidocznienia cen (sprawa KH.8361.173.2019),
13. 3 września 2019 r. – stwierdzono brak uwidocznienia cen i cen jednostkowych (sprawa KH.8361.180.2019),
14. 4 – 10 września 2019 r. – stwierdzono brak cen i cen jednostkowych, błędne wyliczenie cen jednostkowych, różnicę „półka – kasa” (sprawa KŻ-D-Cz.8361.53.2019),

15. 17 września 2019 r. – stwierdzono błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KH.8361.195.2019),
16. 26 września 2019 r. – stwierdzono brak cen jednostkowych i różnicę cen „półka – kasa” (sprawa KH.8361.202.2019),
17. 26 września – 2 października 2019 r. – stwierdzono brak cen i cen jednostkowych, błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KŻ-D-Cz.8361.60.2019),
18. 20 września 2019 r. – stwierdzono brak cen jednostkowych (sprawa KH.8361.204.2019),
19. 3 – 9 października 2019 r. – stwierdzono brak cen i cen jednostkowych oraz błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KŻ-D-Cz.8361.61.2019),
20. 5 listopada 2019 r. – stwierdzono błędne uwidocznienie cen jednostkowych (sprawa KH.8361.232.2019),
21. 12 – 15 listopada 2019 r. – stwierdzono brak cen i cen jednostkowych oraz błędne wyliczenie cen jednostkowych (sprawa KŻ-D-Cz.8361.71.2019),
22. 12 – 14 listopada 2019 r. – stwierdzono brak cen i cen jednostkowych (sprawa KH-D-Cz.8361.13.2019),

W powyższych przypadkach na kontrolowanego przedsiębiorcę zostały nałożone kary pieniężne, w drodze decyzji administracyjnej na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o cenach.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 w/w ustawy, warunkiem wymierzenia kary w wysokości do 40 000 zł jest fakt niewykonania przez przedsiębiorcę obowiązków w zakresie informowania o cenach, co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy.

Prezes UOKiK zwraca uwagę, że zgodnie z powołanym przepisem okres 12 miesięcy jest liczony od dnia, w którym po raz pierwszy stwierdzono naruszenie obowiązków w zakresie informowania o cenach. Prezes UOKiK stoi przy tym na stanowisku, że w przypadku daty tego naruszenia należy mieć na względzie art. 53 Prawa przedsiębiorców, zgodnie z którym ustalenia kontroli zamieszcza się w protokole kontroli, niemniej fakt naruszenia jest stwierdzany w postępowaniu administracyjnym.

Tym samym, w przedmiotowej sprawie ulega zmianie liczba naruszeń jakie miały miejsce w okresie wskazanym w art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, z uwagi na fakt, że:

- 1) decyzją Prezesa UOKiK DIH-IV/31/2020 z dnia 16 marca 2020 r. (sygn. akt DIH-4.709.15.2020.BP) uchylono zaskarżoną decyzję Śląskiego WIIH nr KH.8361.204.2019/75DEC/19 z dnia 18 grudnia 2019 r. i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania, co oznacza, że przy ustalaniu liczby naruszeń wskazanych w przedmiotowym postępowaniu nie można brać pod uwagę w/w decyzji Śląskiego WIIH,
- 2) organ I instancji ustalając wymiar kary błędnie wziął pod uwagę naruszenie, co do których postępowania nie zostały zakończone i z tego względu należy pominąć naruszenie stwierdzone decyzją Śląskiego WIIH z dnia 2 marca 2020 r. (sprawa KH-D-Cz.8361.13.2019) nakładającą karę pieniężną w wysokości 40.000 zł. Należy jednak zauważyć, że w toku przedmiotowego postępowania odwoławczego, postępowanie wszczęte wskutek wniesienia odwołania od decyzji Śląskiego WIIH z dnia 2 marca 2020 r. zostało zakończone decyzją Prezesa UOKiK nr DIH-IV/40/2020 z dnia 25 czerwca 2020 r. utrzymującą zaskarżoną decyzję w mocy.

Rozpatrując przedmiotową kwestię należy uznać, że organ pierwszej instancji badając przesłankę dotychczasowego postępowania w ramach wymiaru kary, błędnie ustalił liczbę naruszeń jakie miały miejsce w okresie wskazanym w art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, zarówno biorąc pod uwagę te naruszenia, które były przedmiotem niezakończonego postępowania pierwszoinstancyjnego, jak i postępowania odwoławczego.

Z drugiej jednak strony, należy mieć na uwadze regulację zawartą w art. 15 kpa, zgodnie z którym postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Dwuinstancyjność postępowania oznacza, że sprawa podlega ponownemu rozpoznaniu i rozstrzygnięciu przez organ odwoławczy, przy czym sprawa powinna być tożsama pod względem przedmiotowym i podmiotowym w obu instancjach. Z powyższego wynika więc, że organ pierwszej instancji, co prawda naruszył przepisy postępowania błędnie ustalając liczbę dotychczasowych naruszeń w ciągu 12 miesięcy licząc od pierwszego naruszenia, niemniej jednak uchybienie to zostało konwalidowane przez organ drugiej instancji. Z tego też względu, kierując się ekonomią postępowania nie jest zasadnym przekazywanie sprawy do ponownego rozpoznania, ponieważ organ pierwszej instancji musiałby wydać rozstrzygnięcie w oparciu o przesłanki, które zostały już prawidłowo ustalone przez organ odwoławczy. Powyższe potwierdza fakt, że pomimo zmiany liczby naruszeń wskazanych w art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach nadal zachodzą podstawy do wymierzenia kary w oparciu o powołany przepis. Z tego też względu, podniesiony zarzut należy uznać za bezzasadny.

Tym samym, należy stwierdzić, że Strona obowiązek informowania o cenach, w okresie wskazanym w art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach naruszyła dwudziestokrotnie. Ustalenia poczynione przez Prezesa UOKiK, nie zmieniają jednak faktu, że w przedmiotowej sprawie zachodzą podstawy do wymierzenia kary zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach.

Odnosząc się do z kolei do zarzutu, iż stwierdzone uchybienia w zakresie cen dotyczyły zaledwie jednego sklepu, a nie całej sieci placówek handlowych, Organ zwraca uwagę, że artykuł 6 ustawy o informowaniu o cenach wyraźnie odnosi się do naruszenia, którego dopuszcza się przedsiębiorca. Jest to więc jedyne kryterium podmiotowe zawarte w tym przepisie. Kontrolowany sklep nie jest odrębnym podmiotem gospodarczym, a tym samym, nie jest możliwe zawężenie odpowiedzialności przedsiębiorców za naruszenie przepisów ustawy tylko do konkretnej placówki handlowej.

Strona zarzuca naruszenie przepisów postępowania tj. art. 77 i 81 kpa poprzez nieustalenie istotnych okoliczności mających znaczenie przy ustaleniu wysokości kary pieniężnej oraz dowolną ocenę materiału dowodowego skutkiem czego było naruszenie art. 6 ustawy poprzez przyjęcie, że niewykonanie obowiązków wskazanych w art. 4 w/w ustawy uzasadnia nałożenie kary pieniężnej w najwyższej wskazanej wysokości i w efekcie wymierzenie kary rażąco niewspółmiernie wysokiej.

Podnosząc powyższe zarzuty Strona stoi na stanowisku, iż organ zaskarżoną decyzją wymierzył karę nie biorąc pod uwagę swoich rozstrzygnięć zapadłych w innych postępowaniach, jak również pomijając zasadę proporcjonalności wymierzonych kar. Strona podnosi również niewielką skalę uchybienia twierdząc, iż brakuje w zakresie uwidaczniania cen

wynoszą 1,7% towarów znajdujących się w sprzedaży (88/5000). Ponadto wg. Strony organ nie uwzględnił, iż produkty znajdujące się w sprzedaży (a więc i te dotknięte uchybieniem) były zaopatrzone w kod kreskowy. Organ nie wziął również pod uwagę, iż w toku kontroli stwierdzone uchybienia zostały usunięte.

Odnosząc się do powyższych zarzutów, Organ zwraca uwagę, iż Strona nie neguje faktu naruszenia obowiązku w zakresie uwidacznia cen, kwestionując wymiar kary nałożonej za przedmiotowe uchybienie.

Jak już wskazano powyżej, przesłanki wymiaru kary określa art. 6 ust. 3 w/w ustawy stanowiąc, że przy wymiarze kary bierze się pod uwagę stopień naruszenia, dotychczasowe postępowanie oraz wielkość jego obrotów i przychodu.

W przypadku stopnia przesłanki stopnia naruszenia obowiązków należy odwołać się do art. 4 ust. 1 w/w ustawy, zgodnie z którym, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o informowaniu o cenach cena to wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. Cena należy więc do podstawowych, istotnych elementów zawieranych umów sprzedaży wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji przez konsumentów o zawarciu konkretnej umowy.

Natomiast zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o informowaniu o cenach cena jednostkowa to cena ustalona za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach. Cena jednostkowa jest więc z kolei podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów – podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego itp. W świetle powyższego, błędna informacja co do ceny jednostkowej lub jej brak, nie daje konsumentom należytej wiedzy jeśli chodzi o porównanie oferowanych towarów z towarami podobnymi, lecz o innej masie lub objętości, a co za tym idzie, utrudnia konsumentom wybór odpowiedniego dla nich towaru i może wywołać w nich błędne przekonanie, iż dany produkt jest atrakcyjny właśnie ze względu na oferowaną cenę. (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 8 listopada 2019 r. sygn. akt VI SA/Wa 1400/19 „*Tym samym klienci poszukujący towarów w tym właśnie dziale sklepu, istotnie pozbawieni zostali podstawowej informacji, która winna im zostać zapewniona przez Skarżącą, a więc ceny produktu. Bez tej podstawowej informacji trudno mówić o realizacji jednej z dyrektyw ujętych w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, a więc umożliwieniu klientom porównywania cen konkurencyjnych towarów.*”). Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy, należy zauważyć, iż z ustalonego stanu faktycznego wynika cały katalog uchybień w zakresie obowiązku uwidaczniania cen tj. zarówno brak cen, brak cen jednostkowych, jak również brak cen i cen jednostkowych oraz błędne wyliczenie ceny jednostkowej. Zasadnie więc organ I Instancji stwierdził, iż stopień naruszenia obowiązku w zakresie uwidaczniania cen jest wyższy niż znikomy.

Prezes UOKiK nie neguje przy tym faktu, iż skala stwierdzonych naruszeń jest niewielka w skali towarów oferowanych do sprzedaży (wg. Strony wynosi ona 1,7% - 88/5000). Należy jednak zwrócić uwagę, że kontrolą objęto 172 partii towarów znajdujących się w sprzedaży, co stanowi reprezentatywną próbkę towarów, tym bardziej, iż są to produkty różnych asortymentów. Z kolei liczba towarów dotkniętych nieprawidłowościami w zakresie uwidaczniania cen wynosi 57,55% skontrolowanych towarów, co dostatecznie świadczy o znacznym stopniu naruszenia.

Kolejną przesłanką wymiaru kary jest dotychczasowa działalność podmiotu działającego na rynku. Strona odnośnie tej przesłanki podnosi argument, iż Organ nie uwzględnił dotychczasowej działalności przedsiębiorcy w jej aspekcie pozytywnym polegającym na pominięciu tych działań i czynności, które przedsiębiorca podejmuje w toku kontroli, a które mają na celu usunięcie nieprawidłowości oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości.

Odnosząc się do powyższego zarzutu należy jednak zwrócić uwagę, iż usunięcie stwierdzonych naruszeń nie jest tożsame z przesłanką dotychczasowego działania, stąd też nie będzie miało ono znaczenia przy analizie tej przesłanki, ale dopiero przy wymiarze kary za ewentualne późniejsze naruszenia. Organ zwraca przy tym uwagę, że nieprawidłowości w zakresie informowania o cenach nie zostały usunięte po otrzymaniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, lecz dopiero w czasie jej trwania, co potwierdza protokół kontroli.

Analizując przesłankę dotychczasowego postępowania Prezes UOKiK wziął pod uwagę, że przedsiębiorca w okresie 12 miesięcy od dnia pierwszej kontroli, włączywszy kontrolę, której ustalenia stanowią podstawę do wszczęcia przedmiotowego postępowania, po raz dwudziesty pierwszy naruszył przepisy o uwidacznianiu cen. Istotnym jest tu również fakt, że kontrole we wszystkich w/w przypadkach poprzedzone były zawiadomieniem o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Strona miała więc możliwość odpowiedniego przygotowania się do kontroli, tym bardziej, że działalność gospodarczą prowadzi od grudnia 2004 roku, a więc należy założyć, że Stronie znany jest obowiązek uwidaczniania cen wynikający obecnie z ustawy o informowaniu o cenach. Tymczasem fakt, iż w okresie 12 miesięcy poprzedzających przedmiotowe naruszenie, stwierdzono dwadzieścia naruszeń w zakresie informowania o cenach, jednoznacznie wskazuje, że Strona nie przywiązuje należytej wagi do wykonywania obowiązków nałożonych na nią przedmiotową ustawą.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się także wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy, który został ustalony przez organ I instancji w toku postępowania – przedmiotowa przesłanka została ustalona przez organ I instancji w drodze oszacowania

Nie sposób również uznać za zasadny zarzut Strony o naruszeniu proporcjonalności wymierzonej kary. Zgodnie ze stosowaną pomocniczo dyrektywą art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. UE L 80 z 18.3.1998, s. 27), zwanej dalej „dyrektywą 98/6/WE”, kary pieniężne za naruszenie obowiązku

informowania konsumentów o cenie oferowanych produktów i usług muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Ustalony stan faktyczny wskazuje, iż przedmiotowe naruszenie jest dwudziestym drugim, jakie zostało popełnione przez Stronę w okresie 12 poprzedzających miesięcy. Powyższe jednoznacznie wskazuje, iż kary jakie były wymierzane wcześniejszymi decyzjami nie osiągnęły zamierzonego skutku w postaci zaniechania dalszych naruszeń. Co za tym idzie, kara wymierzana kolejną decyzją powinna być na tyle dotkliwa, aby cele określone przedmiotową dyrektywą w końcu zostały osiągnięte.

W ocenie organu odwoławczego, bezzasadnym jest również argument Strony, iż produkty w stosunku do których stwierdzono uchybienia w zakresie uwidaczniania cen były zaopatrzone w kody kreskowe, co w domyśle miałyby konwalidować brak uwidocznienia cen. Należy tu przywołać § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, z którego wynika, że cena ma być uwidoczniiona w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym, na towarze lub w jego bezpośredniej bliskości. Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem, iż taką rolę spełnia czytnik cen, na co wskazuje również orzecznictwo sądowe (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 05.12.2018 r. VI SA/Wa 634/18: *„Umieszczenie czytnika cen umożliwiającego sprawdzenie ceny oferowanych do sprzedaży wyrobów, nie będzie wypełnieniem § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, który wskazuje, że cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Ponadto, zgodnie z dyspozycją § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia, cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie czy w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu. Umożliwienie zapoznania się z cenami produktów poprzez umożliwienie konsumentom skontrolowania ceny na tzw. czytniku cen nie stanowi zadośćuczynienia powyższemu przepisowi rozporządzenia, w świetle jego literalnego brzmienia np. na czytniku. Jak słusznie zauważył organ, możliwość skorzystania z czytników nie jest realizacją ustawowych obowiązków przedsiębiorcy, ponieważ "w interesie każdego kupującego leży bowiem natychmiastowe uzyskanie informacji o cenie nabywanego towaru, bez uciekania się do takich sposobów jak używanie umieszczonych w różnych punktach sklepu czytników (...)", co zresztą znajduje potwierdzenie w wyroku NSA w Warszawie z 7 grudnia 2001 r., sygn. III SA 2159/01.)*

Prezes UOKiK, stoi również na stanowisku, że w przedmiotowej sprawie nie znajduje zastosowania instytucja odstąpienia od wymierzenia kary. Mianowicie, zgodnie z art. 189f § 1 kpa organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i przestaje na pouczeniu, jeżeli:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Z zebranego materiału wynika, że waga naruszenia nie jest znikoma, ponieważ brak cen jest naruszeniem interesów konsumentów w zakresie ich prawa do informacji. Z kolei ewentualne usunięcie naruszenia prawa nie spełni celów kary, mającej nie tylko funkcję dyscyplinującą – represyjną, ale też i prewencyjną. Organ I instancji słusznie przy tym zauważył, że istotną okolicznością, której nie można pominąć, jest fakt wielokrotnego wystąpienia nieprawidłowości skutkujących podwyższaniem wymiaru kary, co oznacza tylko że funkcja prewencyjna kary nie została spełniona. Należy więc stwierdzić, że organ pierwszej instancji słusznie uznał, iż nie zachodzą podstawy do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 kpa.

Odnosząc się natomiast do art. 189f § 2 kpa, który wskazuje na możliwość odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej w przypadkach innych niż wymienione w art. 189f § 1, Prezes Urzędu zwraca uwagę, że powtarzające się naruszenia przez przedsiębiorcę przepisów ustawy o informowaniu o cenach nie pozwalają na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Celem tym jest przestrzeganie przez przedsiębiorcę przepisów ustawy o informowaniu o cenach.

Mając powyższe na uwadze, organ odwoławczy, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału, uznał odwołanie za bezzasadne. W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona stronie kara w wysokości 32.000 zł jest proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen i cen jednostkowych.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę

- należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
 3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
 4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. poz. 2019 poz. 178).

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. pełnomocnik Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie,
adres do doręczeń: Centrum Dystrybucyjne, ul. Innowacyjna 6, 41-218 Sosnowiec
2. Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Katowicach
3. a/a

